

*Наталія Василюшина,
Національний авіаційний університет,
м.Київ (Україна)
Альбіна Голоднюк
Національний авіаційний університет
м.Київ (Україна)*

**СТУДЕНТСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ ЯК НЕОБХІДНА
СКЛАДОВА ІНШОМОВНОЇ
ПРОФЕСІЙНО-ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СФЕРИ ТУРИЗМУ
У ВИЩИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ**

Спрямованість України до вимог ЄС потребує розробки нових освітніх моделей професійної підготовки фахівців туризму, здатних забезпечити сталий розвиток туризму. Нинішня криза освітньої системи пов'язана з тим, що будучи за своєю природою явищем консервативним, освіта у своєму розвитку відстає від динамічного суспільного розвитку. А випускники навчальних закладів, зустрівшись з викликами вільного ринку, часто відчують розгубленість, труднощі у вирішенні професійних і життєвих проблем.

На відміну від європейських країн із стійкою історичною традицією розвитку туризму, Україна змушена фактично заново, – хоча й не на порожньому місці – створювати сучасну національну систему. Але без минулого не побудуєш майбутнього. Тому складається думка, що сьогодні недостатньо одних теоретичних знань. Головним є розвиток інтуїції та творчих здібностей [2].

Усі ці обставини вимагають формування у майбутніх фахівців істотно нових якостей. Вищі навчальні заклади країн ЄС, що здійснюють підготовку фахівців туризму модифікують програми, мають тісні зв'язки з підприємствами, завдяки чому їх пропозиція відповідає потребам ринку. Найчастіше зустрічаються такі форми підвищення кваліфікації: – конференції і симпозіуми; – лекції закордонних професорів; – закордонні стажування; – докторська підготовка та семінари; – післядипломне навчання; – стажування у фірмах, консультації; – комп'ютерні курси; – літні школи. Навчання у вищих навчальних

закладах ЄС, здійснюється у формі лекцій, семінарів, лабораторних робіт, самостійних робіт, проєктів [2].

В Україні здійснюється іншомовна підготовка фахівців всіх напрямів, проте незалежно від спеціалізації однією з постійних проблем для випускників ВНЗ стає *недостатність здобутих практичних навичок володіння англійською мовою*, коли роботодавцям необхідно проводити навчання співробітників вже на робочому місці, втрачаючи не тільки час, а й кошти, що спричиняє до своєрідного парадоксу – *підприємство ставить вимогу до майбутнього фахівця мати обов'язково інішомовну компетенцію при прийомі на нове місце праці в той час, як випускник ВНЗ не може здобути цього досвіду, оскільки не може знайти роботу з цієї ж причини* [5].

Іноземна мова є предметом «діяльнісним». Її не досить «знати», нею треба оволодіти – як діяльністю. А з іншого боку, мова не є і самодостатньою діяльністю, навіть якщо під терміном «мова» розуміти спілкування. Бо воно – спілкування – теж не є самодостатнім, самоцінним. Насправді мова, якщо її трактувати і крізь призму цього поняття, є лише засобом позамовної діяльності. Коли людина не може самотужки досягнути потрібну мету, вона «шукає» і «залучає» до цього іншу людину (чи людей) – «партнера». Саме так, з допомогою мови (звуків чи знаків), діє спілкування, але воно завжди виступає інструментом позамовної діяльності. Навчання мови спрямовано, отже, на засвоєння її інструментальної функції. Її, цю функцію, і називають комунікативною. Поза діяльністю вона не виявляється [3,4].

З цього випливає, що навчання мови – і рідної у ранньому дитинстві, і згодом іноземної, – означає навчання не слів і не правил граматики, а тієї функції, яку вони можуть виконувати у життєдіяльності людини. Але це означає, що, коли навчаємо чужих мов, мусимо найперше дбати, аби у цьому процесі була присутня сама якась позамовна діяльність, яка диктувала б потребу мовного акту. У термінах педагогічної науки це означає навчання на діяльнісній основі [4].

Дещо спрощено такий підхід передбачає зосередження акценту на «практичному» застосуванні мови – не в майбутньому, а тепер, у процесі навчання. Будь-яке висловлювання на уроці з допомогою мови повинно мати

діяльнісну мету, впливати з потреб діяльності. Адекватна технологія навчання мови покликана постійно забезпечувати таку потребу, бодай в умовному вигляді, що диктують можливості уроку. Механічне, немотивоване проговорювання чи заучування слів, словосполучень, речень, як і слухання чи читання пустопорожніх фраз не є повноцінним навчанням [1,5].

Такі міркування підводять нас до визначення реальної мети навчання іноземної мови у вищих закладах освіти. Найпершою і головною мусимо вважати сьогодні мету практичну. Що стосується «освітньої» чи «виховної» цілей, то їх можна досягати, головним чином, лише через реалізацію практичної, коли мова зможе бути використана як засіб пізнання.

Практична мета завжди націлена на потреби діяльності людини. Вона не диктується державною ідеологією чи політикою, а відбиває інтереси окремої особи, а тому за змістом, відповідаючи загальній вимозі слугувати інструментом її діяльності, не може бути однаковою для всіх, як освітня чи виховна цілі. Бо різні види людської діяльності, до чого готуються студенти, ставлять дещо різні вимоги до функції мови. Практична мета тут узгоджується зі специфікою майбутньої діяльності студента, але при цьому залишається практичною [3,5].

Беручи до уваги вищезгадані технології та тенденції іншомовної підготовки студентів в вищих навчальних закладах освіти, акцентуємо нашу увагу у даному дослідженні на теоретичних і методичних засадах студентської конференції як необхідної складової іншомовної підготовки майбутніх фахівців. Існують певні теоретичні переваги науково-дослідної роботи студентів на різних етапах підготовки, а серед них такі:

1. Формування мислення, розвиток аналітичних здібностей, словникового запасу, здатності до самоорганізації.

2. Вміння не тільки поставити наукову ціль, але і за результатами аналітичної роботи досягти і чітко сформулювати підсумки, які стверджувально розкривають сутність закономірностей.

3. Розвиток креативності і творчий підхід до наукової праці.

4. Розвиток ораторського мистецтва, вміння доказувати, впливати на думку інших, наводити відповідні приклади, використовувати доцільні цитування робіт як із новітніх джерел, так із відомих майстрів наукової праці [1,3].

Участь у конференціях дає можливість студентам здобувати та удосконалювати свій досвід позапрограмного міжособистісного спілкування іноземною мовою, виходячи за рамки класичного навчального матеріалу; публічних виступів перед аудиторіями, різноманітними за кількісним та якісним складом; формувати навички гнучкого мислення, оперативного переключення думок та відповідей на запитання на різні теми; розширювати свій словниковий запас, «шліфувати» фахову термінологію.

Крім того, студентські конференції є своєрідними рекламними майданчиками для слухачів, що дає їм впевненості у своїх знаннях та спроможностях, стимулює на подальше вивчення іноземної мови, вміння неформального спілкування.

Практичні засади реалізуються в таких напрямках роботи як вивчення суспільних компетенцій, які необхідні для успішної адаптації в умовах глобалізації, дослідження прикладного досвіду країн світу, активізації можливостей студентської мобільності, розробці способів підвищення конкурентоспроможності молоді на ринку праці, відслідковування розвитку комп'ютерних технологій в сучасній освіті і революції можливостей у загальному сенсі [5].

Аналіз студентських конференцій дає можливість об'єктивного та оперативного корегування змісту навчальних програм, розвитку форм та методів викладання іноземних мов, застосування тих чи інших технологій, прийомів навчання.

Практичний досвід і набуті під час підготовки теоретичні знання допомагають студентам вищих навчальних закладів в набутті освіти і подальшому працевлаштуванні. Тому доцільність проведення конференцій обумовлена в першу чергу бажанням студента пізнати самого себе, розвинути певні якості, стати цікавішим и вести активну наукову і творчу діяльність і таким чином попасти в поле зору майбутніх роботодавців [4].

Таким чином, на сучасному етапі, коли професійна освіта зокрема туристична, виступає посередником інтеграційних

процесів, сфера послуг потребує професіоналів, які володіють інноваційними технологіями та програмами, особливостями спілкування з клієнтами, іноземними мовами та толерантним мисленням.

Тому з огляду на важливе економічне значення туризму, на його стрімкий та глобальний світовий, а також прагнення України інтегрувати у світове туристичне суспільство, є доцільною модернізація складу професійної туристичної освіти, зокрема розробка інноваційних моделей професійної іншомовної підготовки майбутніх фахівців з метою створення іншомовного професійно-орієнтованого середовища для успішної фахової самореалізації в сучасних умовах євроінтеграції.

Список використаних джерел

1. Люлька, Л.А. Іншомовна комунікативна компетенція та комунікативне навчання іноземних мов / Люлька Л.А.// Науковий часопис / Національний пед. ун-т ім. М.П.Драгоманова. - К., 2007. - Вип. 6. - С. 46-52.
2. Підвищення ефективності вищої освіти і науки як дієвого чинника розвитку та інтеграції в європейське співтовариство: Рішення колегії М-ва освіти і науки України від 27.02.04 № 3/1-4 // Інформ. зб. М-ва освіти і науки України. - 2004. - № 7.- С. 3.
3. Alpin R. The Ones Who Got Away: the Views of Those Who Opt Out of Languages // Languages Learning Jornal. – 1991. – №4. – p.7 – 214.
4. Bachman Lyle F. and Palmer Adrian S. The Construct Validation of Some Components of Communicative Proficiency // TESOL Quarterli. – 1982. – Vol. 16. – September. – № 3. – P.449-465.
5. Education and Society Today / Ed. by Harnett and Naich. – N.-Y. 1986.